

DELBÁCSKA

Írkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 11-57, éjjel 24-58. Sürgőny cím: „Délbácska” Novisad. Póstatákarékpénztári csekkszáma Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. NOVEMBER 16.

SZERDA

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din, fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár; külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

November 19-én kerül a parlament elé az adóegységesítési törvényjavaslat

A pénzügyminiszter „meglepetésszerűen” terjeszti elő nagyhorderejű javaslatát

A parlamenti ellenzék tudvalevőleg nagy-szabású harcot indított az adó egységesítő törvényjavaslat tető alá hozása érdekében, de a legutóbbi parlamenti vita alkalmával Markovics Bogdán dr. pénzügyminiszter az ellenzéki szónokok felszólalására kihívó választ adott, azzal érvelve, hogy ilyen fontos és nagyhorderejű törvényjavaslatot nem lehet elhamarkodva a parlament elé terjeszteni, mert előzőleg bizonyos „előmunkálatokat” kell elvégezni, amelyek az utolsó pillanatban felmerültek.

A „Délbácska” munkatársának tegnap alkalmá volt egy, a kormányhoz igen közel álló politikussal beszélni, aki az adóegységesítési törvényjavaslat kulcsfontosságú részéről a következő szencziós kijelentéseket tette:

— Az adóegységesítési törvényjavaslat tárgyalását tulajdonképpen a demokraták akadályozták meg. Amikor a kormány, még mielőtt az ellenzék szóváltette volna a késedelemet a parlamentben, a javaslatot a szkupatina elé akarta terjeszteni, a demokrata miniszterek erélyes állást foglaltak ellene a minisztertanácsban s szinte kabinetkérdést csináltak a dologból. A demokraták ugyanis azzal érveltek, hogy a törvényjavaslaton még bizonyos változásokat kell eszközölni s miután a javaslat még nem érett a tárgyalásra, nem járulhat hozzá a letárgyalásához. Ez a váratlan állásfoglalás annál meglepőbb, mivel tudvalevő, hogy a bizottságban sohasem merült fel kifogás a demokraták részéről a törvényjavaslat egyes szakaszai ellen.

— Ezek után az volt az impresszió, hogy a demokrata párt bizonyos okok miatt akadályokat gördít a törvényjavaslat ellen, amely pedig életbevágón fontos kérdés a mai gazdasági viszonyok mellett. Amikor az ellenzék akciót indított a parlamentben a javaslat mellett, a demokraták együtt szavaztak a radikális párttal a sürgősség ellen, pedig a radikális párt kizárólag a demokraták kívánságára foglalt állást a javaslat ellen. Tulajdonképpen még most sem tudjuk, mik azok a kifogások, amelyeket a demokrata párt hangoztat s mik azok a hibák, amelyeken javítani kellene.

— Miután a radikális párt már nem halaszthatja a rendkívül fontos törvényjavaslat tető alá hozását, a pénzügyminiszter valószínűleg már

november 19-én a parlament elé terjeszti az adóegységesítési törvényjavaslatot,

tekintet nélkül arra, hogy a demokrata miniszterek hozzájárulnak-e ahhoz, vagy sem. Az ország érdeke kívánja, hogy a törvényjavaslatot a legrövidebb időn belül letárgyaljuk, hogy az mielőtt törvényerőre emelkedjék. A legnagyobb igazságtalanságnak tetszik, hogy az ország egyes részei kevesebb adót fizetnek, mint a többi részek, ahol még a régi adórendszer van érvényben. Ez a kérdés tehát nem tűr további halasztást s így a kormány most már minden további nélkül a szkupatina

elő terjeszti a javaslatot. Ha a törvényjavaslat tárgyalása nem húzódik el tulsokáig, még november hó folyamán életbeléphet az új törvény, amely számos igazságtalanságot fog megszüntetni.

Fenti nyilatkozat, amelyet a „Délbácska” munkatársa a kormányhoz igen közel álló sze-

A földmivesek is belépnek a paraszt demokrácia klubjába

Beogradból jelentik: Politikai körökben még tegnap is igen sokat foglalkoztak a hétfői minisztertanáccsal, amelyen a király is részt vett. A kormány természetesen a maga javára igyekszik ezt kihasználni, míg az ellenzék erősen kifogásolja a kormány ezen hangulatkeltését maga mellett.

A belpolitikai életben tegnap nem voltak nagyobb jelentőségű események. Délélt Jovanovics Jován a földmivesszövetség vezetője a horvát paraszt párt kiübhelyiségében felkereste Rádics Pavlet és hosszabb ideig tárgyalt vele. E megbeszélés során főleg a földmivesszövetség a paraszt demokrácia klubjába való belépéséről tárgyaltak. Ha a földmivesek is belépnek az új alakulatba, akkor ennek 95 képviselő tagja lenne és ezáltal a radikálisok után a parlament legerősebb csoportja.

Délélt Pribicevics Szvetozár felkereste Davidovics Ljubát és két óra hosszat tartózkodott nála. A találkozás után sem Pribicevics, sem Davidovics nem voltak hajlandók annak lefolyásáról nyilatkozni.

Vukicevics Velja miniszterelnök tegnap délelben a királyi palotába ment, ahol Öfelsége egy óráig tartó kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök ez alkalommal a kormány munkaprogramját ismertette Öfelsége előtt.

Jovanovics Jován este Pribicevics Szvetozárt kereste fel és vele is tárgyalt pártjának a paraszt demokrácia klubjába való belépéséről. Tanácskozásuk után Jovanovics Jován kijelentette, hogy meg van elégedve az új párttal, mert arra feltétlenül szükség van, hogy az országot a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetből kiemeljük. Nagy sikert jósol az új alakulatnak, amelynek a közel jövőben döntő szerepe lesz az ország politikájának intézésében.

A miniszterelnöknél

Vukicevics Velja miniszterelnök tegnap délután magához kérte a Pasics párt képviselőit: Dragovics Milutint, Mihajlovics Ilját és Szimonovics Milánt, mivel csoportjuknak követeléseik vannak. A három képviselő közölte a miniszterelnökkel a Pasics frakció híveinek követeléseit. Ezzel kapcsolatosan a radikális pártban a leghatározottabban megcáfolták mindazon híreket, amelyek a pártban jelentkező elégedetlenségekről szólanak.

Kumanudi lemondása

Tegnap az a hír terjedt el, hogy Kumanudi Koszta közoktatásiügyi miniszter lemondott. Ezt azonban sem meg nem erősítették, sem meg nem cáfolták ezt a hírt, úgy, hogy

mélyiségtől kapott érthető érdeklődésre tart számot főleg azért, mert ezen nyilatkozat szerint a demokrata képviselők gáncsolták el az adóegységesítésről szóló törvény gyors letárgyalását. Kétségtelen tény azonban az, hogy most már rövidesen a parlament elé kerül ez a törvény, amely hivatva van az adófizetés terén eddig tapasztalt igazságtalanságokat jóvátenni és megvalósítani az egységes adózást az egész országban. Most megszűnik majd az adózás terén eddig mutakozó egyenlenség és az ország minden területén egyenlően fogják megadóztatni a polgárokat.

efelőli a legteljesebb a bizonytalanság. A demokrata párt miniszter tagjai tegnap délután értekezletre jöttek össze a közoktatásiügyi miniszteriumban, amelyen állítólag szintén Kumanudi lemondásával foglalkoztak. A tanácskozás után azonban annak egyik résztvevője sem volt hajlandó nyilatkozni Kumanudi állítólagos lemondásáról.

A parlament munkája

A nemzetgyűlés szombaton új ismét össze ülése. A jelenlegi szünet alatt a törvényhozó bizottság azon albizottsága tart üléseket, amelynek a bíróságok megszervezéséről szóló javaslatot kell letárgyalni. Az albizottság tegnapi ülésén a 30. szakaszig jutott el.

A nemzetgyűlés szombati összehívása után, néhány napig fog még tárgyalni, azután pedig elnapolják addig, amíg a kormány a költésévesítést kezdi tárgyalatni.

Marinkovics megérkezése

Tegnap délelt Okenski lengyel és Vakarelski bolgár követ teletk látogatást a külügyminiszteriumban Pavlovics miniszterhelyettesnél és érdeklődtek, hogy mikor tér vissza Marinkovics Voja Beogradba. Vakarelski bolgár követ az iránt is érdeklődött a külügyminiszteriumban, hogy mit hajlandó tenni a kormány Marinkovics Voja külügyminiszter azon nyilatkozata ügyében, amelyet nemrég tett és amelyben kijelentette, hogy Jugosziávia eddig hidegvérrel fogadta a bolgár kihívásokat, a jövőben azonban ez nem lesz többet így.

Marinkovics Voja külügyminiszter ma délelben 12 óra 48 perckor érkezik meg Beogradba a Simplon Orient expressszel. Megérkezése után részletes nyilatkozatot fog tenni a sajtónak az ország külpolitikai helyzetéről.

A jugoszláv-magyar tárgyalások

Nickl Alfréd a magyar kereskedelmi delegáció vezetője Genfből visszaérkezett Beogradba. Megérkezése után azonnal megkezdődtek a múlt hónapban megszakadt kereskedelmi tárgyalások, a külügyminiszteriumban.

Az osztrák szerződés ellen

Az országos gyáripari szövetség válaszmánya tegnap ülést tartott Beogradban és határozati javaslatot fogadott el, amelyben kéri a kormányt változtassa meg az Ausztriával megkötött kereskedelmi szerződést, mert az tönkreteszi mezőgazdasági gyáriparunkat.

Manojlescut felmentették

A közönség tüntetett Carol trónörökös mellett — A kormány tovább folytatja a harcot Carol ellen — A minisztertanács nincs elragadtatva az ítéletől

Bukarestből jelentik: A hadbírósg a vád és védőbeszéd meghallgatása után hétfőn este tízenegy órakor megszakította a Manojlescu per tárgyalását és ítéletbírdeésre vonult vissza. Két órai tanácskozás után éjjeli egy órakor hirdette ki az elnök a hadbírósg ítéletét.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy bűnös-e Manojlescu az államrend ellen elkövetett bűncselekményekben, az öt bírő közül három nemmel válaszolt és így a bíróság ártatlan nak mondotta ki Manojlescut és felmentette a vád és következményei alól.

A védők mind tudomásul vették a felmentő ítéletet, az ügyész sem jelentett be felbezést ellene a helyszínen. Ezt majd később is megteheti, azonban valószínűleg nem kerül sor rá.

Az ítélet kihirdetése után a hallgatóság lelkes éljenzésben tört ki és Manojlescut, akit a bíróság azonnal szabadlábra helyezett, az emberek vállukra emelték és így vitték ki a tárgyalási teremből. Utána még hosszabb tüntetés volt a katonai törvényszék előtt.

Feltétlenül megtartják a gyulafehérvári kongresszust

Jorga tanár blokk megalakítására szólítja fel az ellenzéki vezéreket

Bukarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt élesen tiltakozott az ellen, hogy a kormány betiltotta a Gyulafehérvárra egybehívott kongresszust. A nemzeti parasztpárt vezetősége november 20-ra pártértekezletet hívott egybe Bukarestbe, amelyen valamennyi kerület delegátusa részt fog venni. A nemzeti parasztpárt tagjainak az a véleménye, hogy a kormány betiltó határozata következtében csak elnapolják a gyulafehérvári kongresszust. A nemzeti parasztpárt elhatározta, hogy a kongresszust feltétlenül megtartják, még pedig kizárólag Gyulafehérváron.

A nemliberális sajtó élesen tiltakozik a gyulafehérvári kongresszus betiltása ellen, továbbá a kivételes törvény megszavazása és a sajtócenzúra behozatala ellen. A kormánypárti sajtó ezzel szemben védi a kormány intézkedéseit, amiben különösen a „Világ” jár elől.

A Bácskában 442 magyar mandátum van Az egész Vajdaságban 531 a magyar mandátumok száma A magyarok 19.707 szavazattal 442, a németek 16.208 szavazattal 656 mandátumot kaptak a november 6-i községi választások alkalmával

A november 6-i községi választások alkalmával pontos hivatalos eredményt nem adtak ki. Ez nehézségekbe is ütközik, mert sok helyen nem annyira pártzempontok, mint inkább egyéni és speciális falusi érdekek szemmel tartásával állították össze a listákat. Bennünket magyarokat elsősorban mégis a Magyar Párt eredménye érdekel. Az első hivatalos jelentés 212 magyar mandátumról számolt be, ami azonban már első látásra is kevés volt. Most Prokopy Imre, az Országos Magyar Párt főtitkára közölte a Magyar Párt eredményeit a Bácskában, ami sokkal hitelesebb. Az alábbiakban adjuk Prokopy közlését és bírálatát is a magyarság magatartásáról:

A szombori kerületben a Magyar Párt a paktumos listára leadott magyarpárti szavazatokkal együtt közel 6000 szavazatot és 199 mandátumot, a szubotical kerületben 10.907 szavazatot és 178 mandátumot kapott. Ez összesen 16.907 szavazatot és 377 mandátumot, melyekhez még hozzászámítandók lennének a néhány paktumos listán elért és pontosan ki nem mutatható szavazatok és mandátumok.

A német párt ezzel szemben a szombori kerületben 11.234 szavazattal 418 és a szuboticalban 365 szavazattal (Szekics és Feketics) 36 mandátumot szerzett.

Ha a fenti számokhoz hozzávesszük a

A kormány hivatalos kommunikéje a felmentésről

Bukarestből jelentik: A kormány tegnap délelőtt minisztertanácsot tartott, amelynek befejeztével déli 12 órakor a következő hivatalos kommuniké adták ki:

— A kormány, amikor Manojlescut a bíróság elé állította, ezt azért tette, mert azt tartotta helyesnek, hogy az első kísérletnél példát kell statuálni és ezáltal minden esetleges, a mostaninál veszélyesebb, kísérletnek elébe vágni. A hadbírósg álláspontja szerint, a mostani nem volt az az eset, amikor teljes szigorral fel kellett lépni. A jövő jogja igazolni, jól járt-e el a hadbírósg, amikor felmentette Manojlescut. A bíróság ítéletével ez az egy eset elintézését nyert. Az ítélet azonban nem befolyásolhatja a kormányt ama álláspontjának érvényrejuttatásában, hogy a legteljesebb szigorral kell fellépnie az ellen, aki a jövőben a közrend megzavarására tenne kísérletet.

A kormány fenti hivatalos nyilatkozata elárulja, hogy nincs megelégedve a hadbírósg ítéletével, miután azonban nem tehet ellene semmit, kénytelen megnyugodni Manojlescu felmentésében.

amely „Az országnak nyugalomra van szüksége és a kormány ezt biztosítja” cím alatt támadja az ellenzékét, mert destruktív politikát folytat; a lap kiemeli, hogy a kormánynak az ország érdekében erélyesen kellett fellépni.

Tegnap délután híre terjedt, hogy a kormány be akarja tiltani a nemzeti parasztpártnak november 20-ra Bukarestbe egybehívott értekezletét is.

Ellenzéki blokk

Jorga tanár tegnap nyílt levelet intézett Avarescuhoz és Maniuhoz, amelyben felszólítja őket, hogy alakítsanak ellenzéki blokkot. Az Adeverul Jorga felszólítására azzal válaszol, hogy az ellenzéki blokk megalakítása lehetetlen, mert Avarescu, Maniu azon felszólítására, hogy az ellenzéki blokk feltételeit foglalják írásba, ezt elutasította.

noviszádi kerületben a magyarpárti listákkal az eddigi adatok alapján kimutatható 2800 szavazattal elért 65 mandátumot, a német pártnál pedig a 4109 szavazattal szerzett 202 mandátumot, akkor a Bácskában a Magyar Párt összeredménye 19.707 szavazatot és 442 mandátumot, a német párté pedig 16.208 szavazatot és 656 mandátumot, vagyis kerek 3000-rel kevesebb szavazatot mellett 214 győzelemmel több mandátumot, ami egyrészt a németiség nagyobb fajti öntudatosságának és példás fegyelmettségének, másrészt pedig a németiségnek zárt tömegekben való területi elhelyeződésének tulajdonítható.

A bánáti kerületekből nagyon hiányos értesüléseink vannak. A becskerekeli kerületben mindössze 3 helyen adtak be önálló magyar listát Mászol — úgy látszik — paktumos listára szavaztak. Összesen 89 megválasztott magyar képviselőről számolnak be, ami még nem jelenti azt, hogy valamennyien egyuttal magyarpártiak is. Ezek betudásával a Vajdaságban az első községi választáson a többékevésbé hiteles kimutatások szerint összesen 531 magyarpárti képviselőtestületi tagot választottak meg, ami mindenesetre elfogadható és a jövő szempontjából biztató eredmény.

Az persze más elbírálás alá tartozik, hogy ezt a nagyjából kielégítő eredményt még

sokkal szebbé és teljesebbé lehetett volna tenni, ha a magyarok nagyobb tömegekben járultak volna az urnákhoz és ha a magyar szavazatok nem forgácsolódtak volna szét az egyes listák között.

Példának talán elegendő a szombori kerületre vonatkozó adatokat felsorakoztatni. A vegyes lakosságú Szombor városában, továbbá Bajmok, Szvetozár-Miletics és Csonoplya községekben összesen 4969 szavazatot esett a nem magyarpárti listákra, melyeknek legalább egyharmada kétségtelenül magyar szavazatot volt. Ha ehhez a kb. 1500 magyar szavazathoz hozzávesszük a szinmagyar Bezdán, Telečka, Bogojevó, Kupuszina, Svillojevo, Doroszlovó, Zmajevac, Suza, Kopacsevó és Lug községekben ugyancsak más listákra leadott 2606 magyar szavazatot, úgy ezzel az elfecseirelt 4106 magyarpárti képviselőt lehetett volna a képviselőtestületekbe bejuttatni. Hogy ez mit jelentett volna a Magyar Párt és a vajdasági magyarság tekintélyének, politikai súlyának és szövetségi értékének növekedése szempontjából, azt talán felesleges bővebben fejtegetni, különösen ha meggondoljuk, hogy a többi kerületben is ilyen vagy még rosszabb volt a helyzet.

Ha látra vetjük, hogy a Bácska 300.000 magyar lakosságának megfelelő 75.000 magyar választóból 50%, vagyis 37.500 tartózkodott a szavazástól, ennek fele pedig, azaz 18.750 más urába ejtette a soradöntő golyót, s így csak a fent kimutatott 19.707 bácskai és a pontosan meg nem állapítható bánáti szavazatot, vagyis az összes magyar választóknak jó egynegyede esett a magyarpárti listákra, a választási eredmények ezt az erkölcsöt és számbeli miniszát csak azzal a némileg vigasztaló ténnyel lehet eliensúlyozni, hogy az elért és le nem kicsinyelhető siker állig egy esztendő arányilag szabad mozgásnak és céltudatos szervezkedésnek volt a gyümölcse. Ha a szervezési energia nem fog ellanyhulni s ha a pártvezetőség hívó szavazata és szíves fáradozása a magyarság tömegeiben is kellő megértésre és ügybuzgóra kövértésre fog találni, akkor a legközelebbi erőpróbanán könnyű szerrel már megduplázhatjuk a most javunkra könyvelt eredményt. Adja Isten, hogy így legyen!

Marinkovics kitüntetése

Párisból jelentik: A francia-jugoszláv barátsági szerződés aláírása alkalmával Marinkovics Voja külügyminiszter a becsületrend nagykeresztjét, Pavlovics külügyminiszterhelyettes és Szpalajkovics párisi követ a becsületrend tiszti nagykeresztjét, Pelivanovics a parancsnoki, Gavrilovics pedig a becsületrend negyedik osztályu keresztjét kapta.

Alagut a Hudson folyó alatt

Newyorkból jelentik: Coolidge elnök tegnap adta át a forgalomnak a Newyork és Jersey City között a Hudson alatt megnyílt alagutat, amely csak autóforgalom céljaira szolgál. A megnyitás úgy történt, hogy Coolidge Washingtonban, íróasztalán egy villamosszerkezeten aranykulccsal fordított egyet, mire az alagutat elzáró relesz megnyílt. Az alagut hossza 2780 méter, építése pedig 48 millió dollárba került.

Ismeretlen gép az Óceán felett

Newyorkból jelentik: Az Ilse France gőzös parancsnoka Halifaxtól délre, mintegy 250 mértföldnyire az amerikai partoktól nagy magasságban egy repülőgépet látott Amerika felé repülni. Miután amerikai gépek nem repülnek ilyen messze ki az Óceánra, amerikai lapok valószínűnek tartják, hogy egy ismeretlen repülő titokban Európából Amerikába repül.

— Halálozás. Huck Kálmán pénzügyi főtanácsos, aki a háború után Zomborból Budapestre költözött, tegnap elhunyt. Temetése ma délután lesz a Farkasréti temetőből.

A hideg időjárás nagy mértékben hátráltatja a noviszádi hidburkolati munkálatokat

Ha fagypontra alá süllyed a hőmérséklet, a beton alap megrepedésétől kell tartani

A közuti hid burkolati munkálata, amelyet tudvalevőleg a Guttmann és Frank cég végez, néhány héttel ezelőtt a legjobb időjárási aushatások mellett megindult. Ezzel magyarázható egyébként, hogy a vállalkozó a hid nagyobb felén lerakta a beton alapzatot, úgy hogy kedvező időjárás esetén két-három héten belül teljesen elkészült volna a betonburkolat. A hirtelen beköszöntött hideg időjárás azonban nemcsak nagy mértékben hátráltatja a munkálatokat, hanem veszélyeztetli a beton alapzatot is, amely fagy esetén megrepedezik s ezáltal jelentékeny kárt okoz a munkálatoknál, nem szólván arról, hogy ismét beláthatatlan időre halasztást idéz elő a munkálatok befejezése körül.

Erre vonatkozólag a következőket mondták a „Delbacska“ munkatársának:

— Abban bízunk, hogy a szép időjárás hosszabb ideig fog eltartani, amely esetben talán rövidesen be is fejezhetjük volna a munkálatokat. Az esős, szeles időjárás sem hátráltatja a munkát, a fagy ellenben nagyon kellemetlen, mert a beton alapzat megrepedezik s a hibákat újból ki kell javítani, mely munka pedig hosszabb időt vesz igénybe. Ezelőtt még nem állapíthatunk meg jelentékenyebb károkat, csak az erősebb fagy árthat, amely komolyan

veszélyeztetheti a kitűzött megnyitási terminust. Fagy esetén különben beszüntetjük a további munkálatokat s megvárjuk a kedvezőbb időjárást.

A Kraljica Maria sugárút építkezése gyors tempóban halad előre. A város részéről Stessel Rezső főmérnök vezeti a munkálatokat, amelyek ugyancsak már a befejezésükhöz közelednek. Az utóbbi napokban már mindenütt lerakták a szegélyköveket is; a városi kertész pedig a járdák mentén beültette a fiatal fákat is, amelyek a sétányt fogják szegélyezni. Az út szélessége körülbelül 26 méter, de az első köröndtől a hidig terjedő utvonatát idővel 46 méternyi szélességre töltik fel, úgy hogy az utat ezen a részén külön kocsit és külön autómobilut lesz.

A körönd mindkét oldalán szökőkútot szerelnek fel, a felöltött mocsár helyén pedig a parkot egészen az utestig terjesztik ki, ahol egyébként modern játszótér készül a gyermekek részére. Nem kétséges, hogy a Kraljica Maria út lesz a város legszebb és legimpozánsabb utcája, ahol egyébként gyönyörű paloták épülnek a város házhelyein. Természetes, hogy ez még csak a jövő zenéje, mert a jelenlegi gazdasági viszonyok mellett édeskevés a remény paloták építkezésére.

Összefoglaló jelentés az 1927. évben előirányzott és befolyt egyenes adóról és pótdóról

A pénzügyminisztérium statisztikai ügyosztályának jelentése

A pénzügyminisztérium statisztikai ügyosztálya összefoglaló jelentést közöl az 1927. év január 1-től augusztus 31-ig előirányzott és tényleg befizetett egyenes adókról és pótdóról

ról, összehasonlítva az 1926. évben befolyt és előirányzott összegekkel. Az érdekes statisztikából a következő részleteket közöljük:

Adó típus	Év	előirány.	539.525.024	befizetve	568.796.199
1. Egyenes és pótdó	1927-ben	"	548.022.441	"	417.251.983
2. Rendkívüli pótdó	1926-ban	"	312.500.000	"	204.982.286
	1927-ben	"	299.000.000	"	190.003.243
3. Rokkantadó	1926-ban	"	83.408.333	"	86.024.240
	1927-ben	"	92.333.333	"	78.591.792
4. Katonai tréning	1926-ban	"	41.704.166	"	37.722.730
	1927-ben	"	46.166.666	"	39.091.058
5. Forgalmi adó	1926-ban	"	141.666.666	"	123.694.228
	1927-ben	"	146.666.666	"	114.311.233
6. Tisztviselő adó	1926-ban	"	18.750.000	"	21.095.718
	1927-ben	"	30.000.000	"	41.475.725
7. Hadmentességi adó	1926-ban	"	41.666	"	307.512
	1927-ben	"	441.666	"	730.656
8. Munkásadó	1926-ban	"	10.416.666	"	14.011.107
	1927-ben	"	1.137.595.857	"	942.622.970
Összesen:	1926-ban	"	1.173.047.440	"	895.466.800

A statisztikából látjuk, hogy a ténylegesen befizetett összeg csak a tisztviselő adónál, a hadmentességi és a munkásadónál haladta meg az előirányzott összeget, egyébként minden más adónemnél alul maradt a költségve-

tési előirányzatnak. Az 1927 évben a felsorolt adónemeknél az előirányzott összeggel szemben 277.580.640 dinár deficit mutatkozik, ami egyébként a mai gazdasági viszonyok mellett még mindig megnyugtató jelenség.

A belügyminiszter rendelete a községi előjáróságok választásáról nem vonatkozik a városokra

Tegnap érkezett a városi tanácshoz a főispán körtávirata, amely azonban nem tesz említést a városokról

Jelentettük már, hogy Vukicsévics Velja miniszterelnök a demokratapárti miniszterek kívánságára módosításokat eszközölt a községi választásokról szóló szabályrendeletben, amelyben kimondotta, hogy az új községi előjáróságok választásánál a régi községi előjáróságok választásánál a régi községi előjáróság nem vehet részt. A szabályrendelet módosításáról Lukács Predrag főispán körtáviratban értesítette az összes községi előjáróságokat. A távirat szövege, amelyet a főispán a noviszádi polgármesterhez intézett, a következő:

Polgármester Noviszád

A szabályrendelet első részének 50-ik és harmadik részének 58-ik szakasza aképpen magyarázandó, hogy a községi előjáróságot

csak az új községi képviselőtestület, nem pedig a régi képviselőtestület és a régi községi előjáróság választja. Az 1886-iki XXII. t. c. 69-ik szakasza ez esetben nem alkalmazható, mert a községi előjárók nem foglalták el állásaikat a fentemlített magyar törvényben előírt módon. Erről az intézkedésről az összes községek sürgősen értesítendők. — Lukács főispán.

A távirat szövegéből következik, hogy a

módosítás kizárólag a községekre vonatkozik amelyek előjáróságokat választanak, nem pedig a szabad királyi városokra, ahol a községi előjáróságok tisztségét a városi tanács tölti be. A sürgönyben egyébként sehol sem történik említés a városokról s így

illetékes helyen is azzal magyarázandó a községi választásokról szóló módosítást, hogy az intézkedés kizárólag a községekre vonatkozik.

Érdeklődünk egyébként erre vonatkozólag a város illetékes tényezőinél, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— A belügyminiszter módosító magyarázatában sehol sem történik utalás a városokra s így nem kétséges, hogy a módosító intézkedés tulajdonképpen csak a községek tisztújítására vonatkozik. Abban az esetben, ha a rendelet a városokat is beleértette volna, a szövegezésben feltétlenül utalna kellett volna arra, hogy a városokban ugyanazt a választási eljárást kell lefolytatni, mint a községekben. Nem kétséges azonban, hogy a rendelet meg lehetős homályosan van stilizálva s nehogy a városok bizonyos meglepetésekben részesüljenek, a városi tanács külön átiratban fordul a belügyminiszterhez, illetve a főispánhoz, amelyben részletes felvilágosítást kér a módosítás intencióira vonatkozólag.

— Több helyről az a kifogás merült fel, hogy a belügyminiszter módosítása nem felel meg a törvény szellemének, mert az egyszerű kiadott szabályrendeletet nem lehet módosítani, hanem vagy visszavonni és hatálytalanítani, vagy új szabályrendeletet kiadni. Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy a belügyminiszter tulajdonképpen nem is módosította a rendeletet, hanem csak magyarázatot adott ki annak végrehajtási utasítása tekintetében. Nem tartjuk tehát valószínűnek, hogy az esetleges felelősségek esetén a közigazgatási bíróság ezzel ellentétes álláspontot foglalná el. Ha ez mégis megtörténne, az egész választási eljárást újból kellene lebonyolítani, amely azután rendkívül sok komplikációra és súlyos közigazgatási zavarokra vezetne. Helyes volna mindezenre, ha a belügyminiszter részletesebb magyarázatát adná a legújabb módosító intézkedésnek.

Fehérnemű varrodámban

Kamenicska ucca 5. szám

alatt vállalkoz mindennemű női és férfi fehérnemű és menyasszonyi kelegyek teljes elkészítését helyben és vidékre is a legszolidabb árák

Palásthyne HERBST JÓZSA Novisad

Elhalasztották a macedon diákok szkopljei perének tárgyalását

Szkopljéból jelentik: Tegnap délelőttre tüntek ki annak a 20 diáknak és intellektuális büntüly tárgyalását, akik Délserbiában a macedon komité érdekében fejtettek ki agitációt. A tárgyalás megnyitása után a védők elfogultsági kifogást tettek a tárgyalást vezető ellen, mert az a vizsgálat folyamán nem engedett nekik betekintést az iratokba és így a védők hátrányban vannak az ügyessel szemben, mert nem ismerik a vizsgálat anyagát.

A bíróság rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy elnapolja a tárgyalást addig, amíg nem döntenek a védők előterjesztése ügyében.

Benes távozik?

Prágából táviratozzák: A cseh sajtó jelentés szerint dr. Benes Eduárd külügyminiszter rövidesen lemond. Utódja a jelek szerint Hodzsa Milán lesz.

November 17-én este 1/29 órákor az Odeonban

Fekete Lajos irodalmi estje a szerb-magyar kulturközeledés jegyében

az első ilyenirányú ünnepélye lesz a Vajdaságnak, ahol nemzetiségi különbség nélkül Novisad minden kulturpolgára otthon fogja érezni magát

HIREK

1927. November 16. Szerda

Római katolikus: *Ödön*. Protestáns: *Ödön*. Görög keleti: (Novem. 3.) *Acepszum*. A nap kel 7 óra 5 perckor, nyugszik 4 óra 24 perckor. A hold kel 10 óra 32 perckor, nyugszik 1 óra 41 perckor.

Időjárás: (A petrovaradni katonai meteorologiai díloms jelentése.) Hűde, boros idő várható, mérsékelt északi széllel. az egész ország területén, az északi részeken hóval. A hőmérséklet csökken. Noviszádon gyenge északi szél mellett boros idő várható, kevés hóval. A hőmérséklet minimuma -3 C°, maximuma +4 C°.

— **A városi közigazgatás bizottság ülése.** A városi közigazgatási bizottság hétfőn délután 5 órakor ülést tartott, amelyen kizárólag folyó ügyek kerültek tárgyalásra. Ugyancsak hétfőn délután 6 órakor tartotta ülést a városi takarékpénztár igazgatósága is, ahol a takarékpénztár ügymeneti szervezetét tárgyalták. A takarékpénztár már a jövő hónap elején megkezdli működését a Bosznial kereskedelmi és iparbank régi helyiségeiben.

— **Mikor kell benyújtani a házbérvallomási íveket?** A noviszádi városi tanács figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a pénzügyminiszterium adóügyi vezérigazgatóságának 112052 sz. rendelete értelmében az 1928. évi házbérvallomási íveket december 1—31 ike között kell benyújtani a városi adóhivatalnál. Azokkal a háztulajdonosokkal szemben, akik a bejelentést elmulasztják az 1909 évi t. c. 43 ik, illetve az 1912. évi XIII. t. c. 39 ik szakaszának büntető intézkedéssel nyerne alkalmaszást.

— **Sondermayer Tádé előadása.** Sondermayer Tádé repülőkapitány ma délután 6 órakor előadást tart a városháza nagytermében a „Repülők idealizmusáról”. A kiváló pilóta előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

— **A Bank, Biztosító-, Ipar és Kereskedelmi Tisztviselők Egyesülete** tudomására adja t. tagjainak hogy új helyiségében (Njegoseva ul. I. l. emelet balra) hatheti tánckurzust nyit meg. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában e hó 20-ig.

— **Lopás miatt ellíelt póstatistviselő.** A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap vonta felelősségre Dzsamilovics Velibort, a noviszádi kerületi póstatigazgatóság tisztviselőjét, akit az ügyészség lopás büntetével vádol. Dzsamilovics ugyanis 1925. május 13-án Prodanovics Pavle póstatigazgatósági levéltárnok fiókjából 55 darab huszárúros okmánybélyeget lopott. A bíróság a tanuk ki hallgatása után bűnösnek találta a vádlottat s három hónapi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Anyakönyvi kimutatás** folyó évi november hó 7. napjától folyó évi november hó 14. napjáig. Születés bejelentései összesen: 23 (huszonhárom) és pedig: 16 (tizenhat) leány és 7 (hét) fiú. Házasságot kötött összesen: 9 (kilenc) pár és pedig: Felbáb Péra, napszámos és Nedelykovits Ivánka, Noviszádról. Baskot Zsiván, mézárós, Csortanovci (Szerém) és Tyurcicis Vidoszáva, Noviszádról. Zsarkó Mihály, nyug. vasutas, Noviszádról és Kovács Lúcsia, Feketicaróli Kerácz Mita, földművelő és Lucsits Szmiljana, Noviszádról. Popov Nikoła, vasuti-hivatalnok és Sztankovics Perszida, Noviszádról. Prodanovics Jován, földművelő és Atyanaszki Natália, Noviszádról. Lidloff Rudolf, szobafestő-s. és Király Ilona, Noviszádról Sz-

Felrobbant a világ legnagyobb gáztartálya, amely alkalommal egy egész városrész rombadőlt, huszonnyolc ember életét veszlette, ötszáz ember megsebesült s ötezer hajléktalanná vált

Borzalmas katasztrófa Pittsburgban — Mérífldnylre repültek a gáztank acéldarabjai — Lángtenger a robbanás színhelyén

Borzalmas katasztrófáról érkezik hír az északamerikai Pittsburgból, Pensylvania állam legnagyobb gyárvárosából. Hétfőn reggel ugyanis felrobbant az Equitalle gáztársaság óriási gáztankja, amelyben

több mint ötezer köbméter gáz volt.

Ez a gáztartó a legnagyobbak egyike az egész világon s elképzelhető milyen rettenetes pusztításokat vitt véghez a borzalmas robbanás. Szemtanuk leírása szeint

a gáztank hirtelen felrepült több-száz lábnyl magasságba, ott azutdn mennydörgésszerű robbajjal szétrobbant.

A robbanás következtében jóformán az egész városrész rombadőlt. Alig van ház, amely épségben maradt volna. A halottak száma az első jelentések szerint huszonötre tehető, de kétségtelen, hogy a romok alatt jóval több elpusztult és borzalmasan megcsonkított embernek kell fektünie.

A sebesültek száma meghaladja az ötszázat. A kórházakban százával ápolják a gáz-robbanás sebesülteit. A tűzoltóság munkáját súlyosan megnehezíti egyrészt az a körülmény, hogy a vízvezeték csövek az egész környéken elpusztultak, úgy hogy az oltás szinte lehetetlené vált. A robbanás következtében támadt óriási hőség miatt a tűzoltóság délelőtt tíz órától kezdve, amikor a katasztrófa megtörtént, késő estig még nem juthatott a robbanás színhelyén támadt lángtenger közelébe. Akkora

rős András, földművelő, Noviszádról és Antunovits Rózális, Budiszaváról. Szinger Vilmos, vegyész, Rossitz (Moravszka) és Huszár Olga, Noviszádról. Elhalálozás bejelentetett összesen: 19 (tizenkilenc) és pedig: Léits Lyubicza, 4 hónapos. Ösv. Palásti Adámné szül. Virág Borbála, napszámos, 86 éves. Keller Terézia, cseléd, 19 éves. Lőrinczi József, fél óra. Lőrinczi Mária, fél óra. Millits Bogdáné szül. Bószits Danicza, háztartás, 28 éves. Fáblian János, nap számos, 74 éves. Kovács Antal, 1 hónapos. Rösaler Albert, kereskedő, 78 éves. Király Sándor, földművelő, 82 éves. Pejákovits Iván, pék, 23 éves. Szt. Sáva (Bácska). Sztaniszlávlevits Száva, nyug. hivatalnok, 63 éves. Latincsis Pája, mézárós, 63 éves. Bein Emil, kárpltos, 35 éves. Özv. Jovánovits Tósné szül. Rabrenovits Mária, napszámos, 34 éves. Beocsin (Szerém). Franczuz Velimir, 36 óra. Kecskés József, 1 hónapos. Bogdanov Ljubica 7 napos. Vladiszáv Lázár földművelő 82 éves (Szilbás).

— **Dr. Nenadovics J.** kórházi főorvos, bőr és nemt bajok szakorvosa, utjáról hazatérve, rendel 10—11-ig és 3—5-ig Novi Sad, Zsidó ucca 11.

— **Lustig Lajos váltóüzletében** f. hó 14 én a következő sorsjegyek nyertek: 4000 din. 14543 62586 — 2000 din. 45886 86570 122538 — 500 din. 2616 629 646 8615 673 12279 14524 16513 518 561 20501 518 27522 550 31607 668 32633 34616 37231 43109 120 127 132 137 174 45886 46573 47328 345 391 57902 921 984 59802 842 60323 832 839 62490 75398 76870 873 881 86559 566 570 87421 90320 335 98206 255 103308 315 338 112127 120534 560 122021 046 054 123218 256 444 456. — Fenti sorsjegyek kifizettettek azonnal kézpénzben vagy pótsorsjegyekben. A húzás még december 7-ig tart.

volt a robbanás ereje, hogy még a szomszédos városrészekben is több hatalmas gyár úgy összedőlt, mintha kártyavár lett volna.

Szemtanuk elbeszélése szerint a robbanás szomszédoságában levő épületek a robbanás után rögtön beomlottak. A robbanás felszakította a szomszédos uccákat és szétszaggatta a telefon és vilanyvezetékeket. Az egyik iskolának kétszáz tanulója közül, akik a robbanás pillanatában kirohantak az uccára, a messzire repülő törmelékek többet súlyosan megsebesítettek.

Az esti órákban érkezett jelentések szerint a katasztrófa okát mindeztideg nem sikerült megállapítani, minden valószínűség szerint azonban az acéllén világítással dolgozó munkások okozták a robbanást.

Eddig 28 halottat ástak ki a törmelékek közül, több mint ötszáz munkás megsebesült, ötezer család pedig hajléktalanná vált.

A robbanás pillanatában óriási pánik keletkezett. A tömeg megrohanta a halottasházat, hogy a kiáott halottakat fellelmerje. Ez alkalommal borzalmas jelenetek játszódtak le. A mentők csak úgy tudtak a katasztrófa színhelyére jutni, hogy *dinamit robbantásokkal vajtak utat maguknak a törmelékek közé.*

A rettenetes katasztrófa egész Amerikában óriási megdöbbenést keltett s minden oldalról megindult a mentőakció a szerencsétlen hátramaradottak segélyezésére.

Nov. 16—17-én APOLLO OSSI KALANDJAI

Vigjátékattrakció 7 felvonásban
Főszer.: Ossi Oswalds, Willy Fritsch és Agnes Eszterházy.

— **Hajókatasztrófa az Indiai Óceánon.** Londoni lapoknak jelentik Bombayból, hogy a Tukaran gőzös Bombay magasságában, az Indiai Óceánon dühöngő vihar következtében elálllyedt. A hajó utasal közül 165 a tengerbe veszett és mindössze csak heten menekültek meg.

— **Guszlárok (néphegedűsök) napja** Noviszádon. A „Kneginja Zorka” ndegylet november 20 án délután fél 6 órakor a „Sloboda” nagytermében hangversenyt rendez, amelyen a beográdi guszlárversenyen az első díjjal kitüntetett guszlárok (néphegedűsök) működnék közre. A guszlárok szereplése óriási érdeklődést kelt Noviszádon, annál is inkább, mert ilyenfajta produkciót még sohasem mutattak be Noviszádon. A guszlárok tudvalevőleg a legismertebb népdalokat közvetítik a közönséggel, guszlák kíséretében, s e tekintetben valóságos művészi tökéletességre tettek szert. Az előadás keretében a Nemzeti Színház tagjai előképeket mutatnak be a vak guszlárról, Car Lázárról, Milos Obilics, Hajduk Veljko, Karagorgje és Petár zrályról. Zsivnovics, a Nemzeti Színház tagja a „Guszlár halálát” szavalja. A hangversenyen a „Neven” dalegylet is közreműködik. Jegyek már elővételben kaphatók a „Szlávia” könyvkereskedésben.

Jön! APOLLO november 18—19—20. A nagy világattrakció: Jön!

Európa lángokban

Noviszádon is megindult a havazás

Az egész országból nagy havazásokat és hóviharokat jelentenek

Ugyazólván minden átmenet nélkül beköszöntött a tél. A napokban még vigan sütött a nap, az emberek tavasziasan jártak az utcán, tegnap reggelre pedig már megindult az első havazás. Az Oroszország felől jövő depresszió jugoszláviai is kiterjedt, az északra megindult hideg légtömegek pedig kiterjeszkedtek egész Európára, ahol a szárazföldön a hőmérséklet mindenütt a fagypontra alá süllyedt. Nagy hideget jelentenek Franciaországból és Németországból, ahol a hőmérő 6 fok Celsiusot mutat a fagypontra, míg Skandináviában a hideg a négy légnyomás és éjjeli kisugárzás által a mínusz 30 fokot is meghaladta. A nagy légnyomás magva különben az angol-francia partvidék felet terül el. Nálunk a leghidegebb Petrovaradinban volt, ahol — 1 fokra szált le a hőmérő.

Noviszádon a havazás kedden csak esővel keverve indult meg bár napközben hatalmas pelyheben hullott a földre, az átlag enyhe hőmérséklet folytán a hó csakhamar elolvadt és nem állapodott meg.

Nagy havazásokat jelentenek Ausztriából, ahol már napok óta szakadatlanul havazik. A nagy hóesés folytán a vonatok részben késéssel közlekednek. Nagy havazás indult meg a Salzkammergutban és Tiroiban, ahol a telefonforgalom is megszakadt. A Semmeringen a hó elérte az egy méter magasságot. A többi hegyekben is szakadatlanul tart a havazás.

Országunkban ugyancsak mindenütt megindult a havazás, bár a hőmérséklet csak helyenként érte el a fagypontra. Beogradból, Ljubljánából, Zagrebból, Szarajevóból és Mosztárból is havazásokat jelentenek.

Délszerbiában a havazás nagyszabású forgalmi zavarokat idézett elő a vasúti közlekedésben. Boszniában és Hercegovinában több helyütt megszakadt a telefonforgalom, a hercegovinai falvakban pedig farkascordák jelentek meg, amelyek nagy pusztításokat vittek véghez az állatállományban. A horvátországi Blinzei Kut mellett egy ember megfagyott. A szlovéniai hegyeket teljesen ellepték a hatalmas hórétegek. Pettau-ban, Mosirjében és Maribor környékén ötvencentiméteres hó esett. Magyarországról is nagy havazásokat jelentenek a meteorológiai jelentések szerint továbbra is hideg idő várható, sok helyütt havazással.

Az elismert divat Poudre Mon Parfum Bourjois-Paris

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, november 16.

Budapest (555.6) 9.30, 17.30: Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupaletérmeiből. 19: Az Operaház „Othello” előadása. 22.10: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 22.30: Columbia gramofonhangverseny és tánczene.

Bécs (517.2 577) — **Graz (357.1)** Innsbruck (294.1) — **Klagenfurt (272.7)** 11, 16, 17.20, 19.30: Josef Haydn „Die Schöpfung” című oratoriumának előadása.

Berlin (483.9 566) — **Königs wusterhausen (1250)** — **Stettin (236.2)** 16.30: Délutáni hangverseny. 19.30: „Szent Erzsébet legendája”. Oratorium, Liszt Ferenc. 22.30: Hangverseny.

Bern (411) 13, 17, 21.20 Zenekari hangverseny.

Milano (315.8) 17: Szórakoztató zene. 21: G. Puccini, „Tosca” c. operájának közvetítése. 23: Jazzband.

München (535.7) — **Nürnberg (303)** 16: A Krämer zenekar hangversenye. 19.30: Operaelőadás: „Das Postillon von Lonjumeau” vígopera 3 felvonásban. 22.30: Gramofonhangverseny.

Prága (547.9) 16.30, 19.15, 21.30: Szórakoztató zene.

Róma (450) 17, 20.40: Zenekari hangverseny.

Levicki Misa zongoraművész hangversenye. Levicki Misa, a világhírű zongoraművész, ma este tartja hangversenyét a Nemzeti Színházban. A kiváló művész tegnap este Beogradban mutatkozott be, ahol rendkívül nagy sikert aratott. Mai hangversenyén Bösendorfer zongorán játszik Levicki, amelyet a Bösendorfer gyár bocsájított rendelkezésére. A művész műsorán Bach, Liszt, Chopin, Beethoven, Moszkovszky és Debussy művel szerepelnek. Jegyek a színház pénztáránál kaphatók

„Achilles” hírek

Az „Achilles” e hó 20-án vasárnap d. u. 1/2 óral kezdettel rendezti évzáró házi országúti kerékpár bajnokságát, a versenyen csak azon versenyzők indulhatnak, kik tagdíjukat legkésőbb f. hó 19-ig rendezik.

Díjazás: Értékes tiszteletdíjak. Nevezési díj személynként és számonként 5—din., bajnokságban 10—din., nevezési határidő f. hó 19-én este 9 óráig az egyleti helyiségben.

Versenyszámok:

- 40 km. országúti, bajnokság.
- 1000 m. „ sprint I. oszt.
- 1000 „ „ II. „
- 1000 „ „ III. „
- 1000 „ „ Női
- 1000 „ „ Törpék
- 2x1000 m. „ Ifjúsági.

A tiszteletdíjakat f. hó 26-án este, estélyi egybekötött táncmulatság keretében fogják kiosztani, ugyanekkor a múlt versenyről elmaradt érmeket és a verbászi tiszteletdíjakat is kiosztják.

Az egyesület főtitkára a mai napig a következő cégektől vett át értékes tárgyakat: L. Lazarevics 1 drb., Béla Fischer 1 drb., Kojov 1 drb., Achilles választmánya 3 drb., Gerold 2 drb., Paja Szt. Jakovlyevics 1 drb., Forgács 5 drb., Teofanovics bicikli keresek. 2 drb. Schlanger 1 drb., Dezső Polyakovics 1 drb., Ivkovic Gy. 1 drb., Löwenberg füves 2 drb., Antonics 12 drb., Express bicikli keresek. 2 drb., Pievna cukorkagyár 1 drb., Láppy 9 drb., Vujkovic órás 1 drb., Nachtmann órás 1 drb. és Jung bicikli ker. 7 drb. Fogadják a fent említett cégek és sportpártolók ez uton is hálás köszönetünket, úgy az ifjúság mint a vezetőség nevében.

Félreértések elkerülése végett tudatjuk a n. é. sportközönséggel és versenyzőinkkel, hogy a Forgács cégnél kiállított „Premier” versenygép nem az „Achilles” első díja, hanem a Forgács cég privát ajándéka azon versenyzőnek, ki az ő versenygépén az elsőnek fut be. Az „Achilles”-nek ezen díjra semmilyen befolyása nincs.

Egyben tudatjuk, hogy a tiszteletdíjak a mai naptól kezdve péntek d. u.-ig az egyleti helyiség nagytermében van kiállítva, hol mindenkor megtekinthetők; szombat és vasárnap pedig Roth Manó és fia cégnél, Oszlobodjenja trg. 3. lesznek kiállítva.

A főtitkár.

Bécs WAC—Sabaria 4:2 (1:1).

Chikágói tőzsde

November 14. (Zárlat.) **Buza** szilárd. Dec.: 128³/₈. Március: 131⁷/₈. Május: 134³/₄. **Tengeri** szilárd. Dec.: 85¹/₂. Március: 89³/₈. Május: 92³/₈. **Zab** szilárd. December: 49—. Március 51—. Május: 51⁷/₈. **Rozs** szilárd. Dec.: 106³/₈. Március: 108³/₄. Május: 109³/₄.

1927 november 15

A dinár árfolyama:

Budapestben 10.01—10.07 (pengőber), Berlinben 7.33—7.355, Bécsben —, Londonban 2.76, Milanóban 32.50, Prágában 58.92.50—59.42.50, Newyorkban 176.25, Triestben 32.25—32.75.

Zürich

Páris 20.37—, London 25.27.25, Newyork 518.50, Brüsszel 72.30, Milanó 28.16.5, Amsterdam 209.30, Berlin 123.72.50, Bécs 73.12.5, Budapest 90.80—, Svófia 3.74.50, Prága 15.37—, Varsó 58.15, Beograd 9.13, Bukarest 3.21.

Beograd

London 276.45, Páris 222.50, Newyork 56.65, Zürich 10.94—, Milanó 307.75, Prága 168.05, Berlin 13.545, Bécs 8—, Budapest 9.95.5, Bukarest 35.10. 7 százalékos beruházási kölcsön 83.50, 4 százalékos agrárkölcsön 52.25. Ratna Steia 392.50.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, uj, 77—78 kg-os d. k. kötés 287.50 287.50, bácskai, 78—79 kg-os, d. k. kötés 287.50—290, bácskai, Tisza, 80 kg-os, d. k. kötés 292—293, f. bácskai 79-80 kg. d. k. kötés 290—290—, bánáti, d. k. kötés 282.50—285, szerémi, 78-79 kg-os, d. k. kötés 287.50—290—. Roza, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 280-290. Arpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kötés 245-250, bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 265—270, szerémi, 65-66 kg-os, d. k. kötés 245—250, macedonai, eredeti d. k. kötés 202—202. Zab, bácskai, d. k. kötés 220—225, szerémi, d. k. kötés 220—225. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 217.50—220, bácskai, uj, min. garant. d. k. kötés 185-187.50, bácskai, fr. vagon Sisak d. k. kötés 230-230, bácskai, XII-I. d. k. kötés 195—197.50, bácskai, uj, III—IV. d. k. kötés 217.50-220, bácskai, uj, V. d. k. kötés 222.50—225, bánáti szárított, Kovin paritás d. k. kötés 212.50 215, bánáti, d. k. kötés 215—215—, bánáti, XII-I. Vrsac vidéki d. k. kötés 195—197.50, szerémi, öreg, duplikát k. kötés 217.50—220, szerémi, uj, min. gar. d. k. kötés 185—187.50, szerémi, uj, XII-I. d. k. kötés 195—197.50, szerémi, szárított d. k. kötés 210—212.50. Buzalisz, bácskai, nullás gg. és g d. k. kötés 410—420—, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 390—400, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 370—380, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 310—320, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 280-285, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 250—260, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 195—200. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175—, szerémi, buza, jutazsákban d. k. kötés 170—175—, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175—, szerbiai, jutazsákban, d. k. kötés 165—165. Bab, bácskai, uj, 2-3%, fehér, d. k. 360—370, szerémi, fehér 2—3 százalékos. d. k. kötés 360-370, fehér, uj, kézzelválogatott, d. k. kötés 380—385. Dara, buza, bácskai, d. k. kötés 430—440. Irányzat: tartós.

Forgalom: 2 vagon buza, 2 vagon zab 25 vagon tengeri, 3 vagon liszt.

Noviszádi értéktőzsde

7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 83—, kínálat 84.50, 2 és fél százalékos hadikártérítési kölcsönkötvény, kereslet 400, kínálat 402—. Iparbank, kereslet 142. Városi Jódtűrdő kínálat 50. Kötés nem történt.

A prágai terménytőzsdén a jugoszláv tengeri igen szilárd volt. Ára ab Pozsony 142—146 ék. Magyar liszt 350—360. A forgalom normális volt.

A DUNA VIZALLÁSA

November 1-én reggel	— —	177
November 2-án	— —	183
November 3-án	— —	171
November 4-én	— —	164
November 5-én	— —	159
November 6-án	— —	152
November 7-én	— —	146
November 8-án	— —	141
November 9-én	— —	132
November 10-én	— —	129
November 11-én	— —	129
November 12-én	— —	130
November 13-án	— —	129
November 14-én	— —	132
November 15-én	— —	150

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMAN SÁNDOR

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

ELADÓ antik 300 éves szekrény azonkívül könyvszekrény magyar, szerb, német, főleg jogi könyvekkel. Cím a kiadóban. 3649-1-2

Kilenc hónapos FARKAS-KUTYA eladó Masarikova ul. 1. alatt. 3714-1

KIADÓ

Külön bejárati elegáns BUTOROZOTT SZOBA, központi fűtéssel kiadó Futaki ut 85. szám alatt. 3678-1-2

KÉT SZOBA KONYHA speíz és a mellékhelyiségekkel álló lakás december 1-re kiadó Vojvoda Suplička 5. 3718-1-2

KIADÓ egy jólmenő hentesüzlet berendezéssel együtt. Magyar ucca 51. 3713-1-3

KERESLET

KIFUTÓFIU kerestetik. Laze Kostića 24. Hauser Ilonka, fűszerüzlet. 3719-1

Erősebb INAS teljes elátással felvétetik. — 2 üzlethelyiség, 1 szoba, konyha stb. azonnal KIADÓ Malčić szabónál. 3707-1-10

VEGVES

Évek óta fennálló FASZÉN ÜZLETEMET a „Három Koronánál” november 15-én az Uszpenzka ucca 22. sz. alá helyezem át. Koturov Nikola. 3656 1-5

HIRDETÉSEK

3 szoba

város központjában irodának december 1-én kiadó (esetleg lakásnak.)
Bővebbet Željeznička 37. üzletben.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete
NOVI SAD, Futaki ut 94.

•••
Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

•••
Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Ezton értesitem a t. közönséget, hogy a Witsch és Klemm cég alatt vezetett kárpitos műhelyből kiléptem és folyó hó 10-én a **Futaki uton 40. szám** alatt saját nevem alatt

kárpitos-műhelyt nyitoltam,

ahol a legmodernebb és legizlésebb kivitelben készítek mindennemű kárpitos munkát, valamint új és öreg feldolgozásban. Kérem az igen tisztelt vevőim és jóismerőseim további szives pártfogását, tisztelettel

Klemm Béla, kárpitos és diszitő

Legmodernebb függönyözést is vállalom.

Ugyanott tanuló felvétetik.

Téli szükségletre

1^a rózsaburgonya, vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

14 karátos aranyárut,

órákat stb. igen olcsón vásárolhat

Krausz Samu ékszerész

és órásnál Novisad, Kralja Petra u. 7. szám. Tegyen próbát!

FOTOCINKOGRAFIJA

KUNOV ZAVOD KLISEJA

Prizrenka u. 15. BEOGRAD Prizrenka u. 15.

Készíti a legfinomabb kivitelű kliséket. — A legolcsóbb árak. — Gyors szállítás. — Sürgős rendelések a következő címre kéretnek:

BEOGRAD - VOŽDOVAC

ul. Vojvoda Stepe 86.

Elsőrendű étkező

BURGONYA

100 kg-ként D. 160.—

házhoz szállítva. Ugyanott

VÖRÖSHAGYMA.

A. Simon, Ustavska (Alkotmány) u. 41.

Értesitem t. vendégeimet, hogy 17-én csütörtökön

Disznótoros napot

rendezek a Fehér Antal-féle vendéglőben, Sibinjanin Janka (Hunyadi) u., ahol egész napon át friss sülték és ételek, este pedig

Disznótoros vacsora.

Elsőrendű tamburazenekar. — Kitűnő italok

Tisztelettel Kott Viktor, vendéglős.

Két új üzlethelyiség

új portálokkal a Vámhivatallal szemben, Futaki ut 52. számú házban **azonnalra kiadó.** Ugyanabban a házban az első emeleten 4 parkettás szobából, fürdőszobából és a többi mellékhelyiségekből álló **lakás kiadó.** Érdeklődni ugyanabban a házban a háztulajdonosnál

Ia cseh és hazai gyártmányu

cserépkályhák

szakosított felállításával szolid árak mellett

Schomann és Bauer cégnél

Novisad, Jevrejska u. 9.

Teljesen különbejárati butorozott szobát

a város központjában keres fiatal ember. Cím leendő **Kardos hirdetővállalatnál,** Novisad, Vilsonov trg 7.

Drótszeg

vas horganyzott drót minden számban kiváló minőségben, versenyképes áron azonnal beszerezhető

Kramer Testvérek

drótáru és vasszerkezetek gyára
Novi Sad, Mali Liman.

Legrégibb

KEZTYÜ és HARISNYA

szaküzlet

FISCHER J. és FIA

Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BŐRKEZTYÜ különlegességek, ugyanott FÜZŐK

mérték szerint is készíttetnek.